

HOE SNEL
GAAN DE
ONTWIKKELINGEN?

Brainstormen over wat de toekomst moet brengen

SGB WERKT AAN DE TOEKOMST

Leden van NOA Sector Grootbedrijven (SGB) gingen afgelopen maand met elkaar in discussie over verschillende toekomstscenario's. Want terwijl de wereld in de ban van corona is, lopen ontwikkelingen onverminderd door. We bevinden ons in een transitiefase, maar hoe snel gaat dat en hoe beweeg je daar met je onderneming in mee? Met welke factoren moet je dan allemaal rekening houden en welke richting kies je? Dat zijn spannende vragen.

NOA Sector Grootbedrijven organiseert vaker sessies voor haar leden die ze inspireren om over de toekomst na te denken. Eerder was er een ontbijtsessie onder leiding van Marjet Rutten, die bekend staat als aanjager, innovator en marketeer voor de bouw. Die toekomstsessie gaf de leden stof tot nadenken. Het smaakte naar meer. Enkele leden gaven aan graag verder te willen om daarna een meer concreter plan van aanpak voor hun eigen onderneming te kunnen maken. Dat was dan ook de reden om het bureau Future Consult in te zetten. Dit bureau helpt bedrijven en instellingen om te anticiperen op de toekomst door daarvoor een op

het bedrijf toegesneden strategie te ontwikkelen. Een werkgroep van SGB ontwikkelde samen met Future Consult een viertal scenario's, waar de leden tijdens de bijeenkomst mee aan de slag gingen: Wat spreekt me aan in dit toekomstperspectief, of juist niet? En welke kansen en bedreigingen zie ik hierbij voor mijn onderneming? Die toekomstscenario's waren natuurlijk niet 'zomaar' bedacht. Allereerst werd gedegen gekeken naar autonome ontwikkelingen en specifieke ontwikkelingen in de bouw. Daarvoor werd deels geput uit een toekomstverkenning die de Hibin al had gedaan naar de rol van de bouwmaterialengroothandel. Een interessant stuk

waar we graag op inzoomen, alvorens de specifieke scenario's te belichten waar afbouwbedrijven zich voor de toekomst over kunnen buigen:

Toekomstverkenning

De koninklijke Hibin, brancheorganisatie van de bouwtoelevering, schetst in haar toekomstverkenning dat Nederland de komende jaren steeds duurzamer, digitaal en drukker wordt. In combinatie met een energietransitie en de immense verduurzamingsoperatie voor nieuwe en bestaande bouw betekent dit voor toeleveranciers - en ook voor onze sectoren - enorme ontwikkelingen. De digitalisering in onze maatschappij biedt mogelijkheden en vormt een onderdeel van de oplossing, maar stelt tegelijkertijd ook hele andere eisen aan mensen, organisaties en samenwerking. Eisen, waar menig bedrijf nog lang niet klaar voor is.

Anders bouwen?

Er moet steeds beter, duurzamer, adaptiever, sneller en goedkoper worden gebouwd. Bijna onmogelijk, als je bedenkt dat iedere architect telkens weer een nieuw ontwerp maakt. Dus wordt er ook gewerkt naar standaardisatie en wordt er verwacht dat er in de toekomst meer en meer "mass customization oplossingen" zullen zijn. Oftewel, er moet meer met verschillende basisbouwstenen worden gewerkt, die door keuze en schikking samen gevormd worden tot de gewenste functionaliteit. Dit betekent dat er steeds meer aan prefabricage wordt gedacht. Steeds vaker worden voorgefabriceerde onderdelen op de bouwplaats samengevoegd tot een bouwwerk. Als toekomstperspectief moet prefab bouwen daarom zeker tegenover traditioneel bouwen worden afgezet. Maar er spelen veel meer ontwikkelingen die de bouw beïnvloeden. Ook al zijn dit factoren waarop je als ondernemer zelf geen invloed hebt, dan nog is het wel belangrijk ze te kunnen benoemen en er rekening mee te houden. Afhankelijk van de markt waarbinnen wordt gewerkt, zijn de te maken keuzes voor de toekomst dan natuurlijk anders.

Welke veranderingen zijn sowieso gaande

Tot 2030 groeit Nederland met bijna een miljoen inwoners. Het grootste deel van die groei komt terecht in de grote steden. En een ieder die wel eens op een bouwplaats middenin de stad heeft gewerkt, kent de uitdagingen die dat geeft. Samen met andere bouwpartners moet je dat handig oplossen. Daarbij komt natuurlijk ook de vergrijzing van de bevolking, waaronder die van onze vakmensen. Er wordt hard gewerkt aan opvolging door jong talent, maar momenteel kiezen nog onvoldoende jongeren voor een opleiding in de (af)bouw of techniek. Ook de invloed van eindgebruikers op het bouwproces wordt steeds groter. Kopers (in de toekomst misschien wel steeds meer leasers) van een woning of gebouw, hebben mede onder invloed van digitalisering veel meer mogelijkheden om zich te oriënteren, te profileren en mee te beslissen. En dat blockchaintechnologie

TWEETS

Wereldwijd worden er miljoenen tweets per dag verstuurd! Ook over de Afbouw wordt volop getwitterd. Wij maakten een selectie uit berichten die de afgelopen maand(en) zijn ge(re)tweet.

AFNL-NOA @AfnlNoa · 8 okt.
The making of! Hartenkreten op video met de boodschap: Mkb-aannemers die door kunnen bouwen; dat is wat Nederland nodig heeft! afnl-noa.nl/onze-standpunt...

BOA Uden Marc Evers @BoaUden_Marc · 10 sep.
Een stukadoor of schilder is eea verloren omdat de deur van de bus open stond en deze spullen op de rotonde op Uden-zuid eruit vielen. Als je weet wat er in de koelbox zat op te halen bij het gemeentehuis.

Flisijn totaal stucadoorsbedrijf @flisijn · 5 sep.
Hoe lang geleden zou dit zijn

Traub-Stuc @StucTraub · 21 sep.
In een flits komen we voorbij in de verkiezingsspot van de @vvd! Wat ontzettend leuk! Elke dag zetten wij ons in voor de jeugd en voor mensen die graag een baan willen waar toekomst in zit! [#banenbanenbanen #denhaag facebook.com/11463148864536...](https://www.facebook.com/11463148864536...)

peter jansen stuc @stucadoorstiens · 12 sep.
Hoe mooi is het.... om dit mooie beroep door te geven aan de jongere generatie. Traditioneel stucwerk [#kalkmortel #stucadoor #friesland @NOAAfbouw #werkenleren](https://www.facebook.com/stucadoor)

0:02 180 keer bekeken

de wereld - en dus ook de bouw - ingrijpend zal veranderen, lijkt steeds minder ter discussie te staan. Het is nog wel de grote vraag met welke snelheid dit daadwerkelijk zal gebeuren.

Verduurzamen

Verduurzaming is inmiddels in volle gang. Wet- en regelgeving wordt er voor aangepast, innovatie wordt gestimuleerd. Want tja, dat Klimaatakkoord.... Dat hangt onze regering als het zwaard van Damocles boven het hoofd. Burgers en bedrijven móeten wel mee in het gehele transitieproces. Dat heeft in de bouw grote impact op processen en materialen. Bio-based bouwmaterialen en hergebruik moeten ertoe leiden dat we minder primaire grondstoffen gaan gebruiken. En verduurzaming betekent ook dat we minder fossiele brandstoffen gebruiken en hinder door geluid, fijnstof, vervoersbewegingen en bouwtijd beperken. Het werkt op vele fronten door.

Zich realiserende dat allerlei factoren een belangrijke rol spelen, kwamen de leden van SGB naar Veenendaal om met collega's na te denken welke consequenties de ontwikkelingen hebben voor hun onderneming. Lastig, want alle partijen in de bouwketen moeten op de veranderingen inspelen. Wat gebeurt er als bijvoorbeeld ICT-platforms de rol van ketenregisseur naar zich toe trekken? Of fabrikanten opschuiven naar de rol van groothandel, met assemblage als toegevoegde waarde? Of als de groothandel prefab

activiteiten ontwikkelt en daarmee een stukje van de uitvoerende bouw overneemt?

Vier toekomstscenario's

Onderstaand geven we alvast schematisch de toekomst scenario's weer, waar de leden mee aan de slag gingen. In de volgende uitgave zullen we dieper inhaken op de kansen en bedreigingen die elke keuze biedt. En vragen we enkele deelnemers, die aan de toekomstsessie mee deden, of ze hun gedachtespinsels met ons willen delen: is het leuk of ook wel een beetje beangstigend om aan je toekomst te werken?

Meer weten

Benieuwd naar de volledige Toekomstverkenning van Hibin? Ze delen hun info graag met bouwpartners, dus de rapportage is te downloaden van www.hibin.nl. Bij 'Over Hibin' gaat u naar het kopje Toekomst verkennen en strategie ontwikkelen voor leden.

